

www.kum-prolozac.hr

ISSN 1848-8358
god.5, br.7, 2020.

HPD Imotski uz vrhove
osvaja **i ljude**

Rič, dvi s...
MARIOM LJUBIČIĆEM

Tko je **Nedjeljko Babić** **Gangster**

Digitalno doba
vs. papir

r!č

razgovori i čudesi

OVAJ LIST JE BESPLATAN

RAZGOVORI I ČUDESA
OŽUJAK 2020

r!č

razgovori i čudesna

Splitsko dalmatinska županija

MINISTARSTVO
ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ,
MLADE I SOCIJALNU
POLITIKU

PARK & SHOP

Oportum d.o.o.
Zagreb

Ponovno smo bacili đir po lipoj našoj Imotskoj krajini, obišli škole, napisali pozivnice i potražili preporuke kako bismo opet došli do prekrasnih mladih i talentiranih ljudi koji su i ovog puta svojom riječju stvorili RiČ. Neki novi i neki stari entuzijasti, ali svi složni u namjeri da pokažu što ih žulja, ali i čini radosnima stvorili su novi broj ovog časopisa za mlade koji već godinama opstaje na kršu koji je, vrijeme je pokazalo, iznimno plodno tlo za promišljanje, stvaranje i djelovanje mladih. Zahvaljujući neospornom trudu i angažmanu K.U.M-a Proložac, RiČ izlazi iz usta i pera velike ekipe različitih uzrasta te je svakako svijetli primjer kako se sve može uz samo malo vjere i pozitivnog stava.

Mišljenja smo kako nećete ostati razočarani na ovom putovanju koji započinjete čitanjem ovih naših uvodnih redaka. RiČ, dvi s... mladim runovićkim inovatorom Mariom Ljubičićem, ekološke i sociološke teme, aktualnosti i pokoja pomodnost – samo krenite s čitanjem.

Mi Vas volimo i opet kažemo, hvala što nas čitate.

Vaše urednice, Josipa Rimac Vlajčić i Ana Leko

Sadržaj:

Tko je Nediljko Babić Gangster – srcolovac s kamena?	3
Domagoj Jakopović Ribafish i projekt RokOtok – snaga, ponos i lekcije za život	6
Intervju s Debelom Barbarom	9
Kako preživjeti prvi dan srednje škole?.....	11
Digitalno doba – hoće li papirnati zapis postati prošlost?.....	13
Glazba nekad i sad	15
Godinu dana od potresa u kojem je nestala Vrlička: što smo naučili?	17
Rič, dvi s Mariom Ljubičićem	19
HPD Imotski uz vrhove osvaja i ljude	27
Deseta biciklijada Imotske krajine	29
Mladi Imočani u posjetu OPG-ovima	30
Kačket – novogodišnja utakmica koja traje punih 47 godina	33
Boro Primorac gost završnice turnira mladih imotske krajine	35
Obrtničko-industrijska škola u Imotskom nastavlja s provođenjem Erasmus+ projekata	37
Pjesme Stipe Petričevića	41

Tko je Nediljko Babić Gangster – srcolovac s kamena

U današnje vrijeme kada su dogovoreni brakovi zamijenjeni ljubavnim vezama, mnogima je potrebna pomoć u pronalasku životnog partnera. Na Zapadu je taj problem riješen modernom tehnologijom, aplikacijom Tinder. Kod nas na Balkanu je malo drugačija situacija pa stvar rješava jedan jedini Gangster. Nadimak je zaslužio još kao mladi vojnik zbog svoje snalažljivosti i upornosti, a nadimak se pokazao prikladnim i osigurao mu slavu diljem regije. Pravo ime mu je Nediljko Babić, a njegove prepoznatljive crne brkove i sunčane naočale često se može vidjeti na gradskoj špici u lovu. Ribar ljudi, gotovo u stvarnom smislu riječi, nikada ne miruje, a njegov je poziv spajati usamljene ljude te će nesumnjivo nastaviti uveseljavati ljude svake vele, kako on kaže, dok god bude u mogućnosti, a samim time pomoći i demografskoj slici svoje domovine. Gangster trenutno vodi udrugu Dalmatinski samci kroz koju je spojio već četrstotinjak parova te sklopio stotinjak kumstava, a surađuje i s drugim udrugama sličnog karaktera. O njemu je snimljen i film komičnog naziva Gangster te voli u režiji Nebojše Sliječevića koji je zaradio

brojne međunarodne nominacije i pobjede u kategoriji dokumentarnog filma nakon čega je Babiću naglo porasla popularnost.

No kako je Gangster postao Gangster? Po struci drvodjelac, ovaj Runovićanin u početku bavio se nimalo romantičnim poslom – postavljanjem parketa. Malo-pomalo amaterski je spajao prijatelje i poznanike, a zatim je proširio krug te počeo ozbiljnije igrati se Kupida. Danas drvodjelstvo Babiću nije ni na kraj pameti. Vječito zaposlen, mobitel mu je uvijek pri ruci i okružen je ručno ispisanim spisima, profilima klijenata, fotografijama... Ali voli svoj posao. U svakom je trenutku spreman nekome promijeniti život. Gangster svom poslu pristupa profesionalno, ali s dozom plemenitosti. Dobro zna sve prednosti i mane svih svojih klijenata, traži najbolje u ljudima, dijeli savjete o žensko-muškim odnosima i uvijek mu, kao pravom ljubavnom genijalcu, glavom

kolaju moguće kombinacije. Uz sve to, snimio je i album u kojem pjeva obrade ljubavnih pjesama koje su mu, uz dokumentarni film u kojem je prikazan, pomogle u javnosti stvoriti pozitivnu sliku zabavnog, ekscentričnog dobročinitelja. Zašto je Gangster toliko bitan? Odgovor leži u njegovu pristupu životu, kako svom tako i drugih ljudi. Gangster je tipičan Imoćanin koji se ističe upravo po tome što svojom pojavom osporava sve negativne stereotipe o našim ljudima koji se često pokazuju istinitima. Pravi paradoks od čovjeka, Nediljka Babića Gangstera može se upravo nazvati konzervativnim liberalom. Iako zastupa stare vrijednosti ljubavi, braka i djece, on ne omalovažava nijedan tip ljudi. Možemo li otići tako daleko i nazvati ga feministom? Svakako da ima viziju braka kakva više u razvijenom zapadnom svijetu ne postoji, no ne izbija li iz te balkanske ljuske svojim neosuđivanjem samohranih majki kao što je prikazano u dokumentarcu, podržavanjem ljudi čiju prošlost ne poznaje i prihvaćajući različitosti? Ne bori li se Gangster da ženama pronađe njima ravnog muškarca koji će ih poštivati i voljeti onako kako zaslužuju? Pravo osvježanje među muškarcima starog kova upravo je taj naš Gangster koji ženu ne promatra kao objekt ili kućnu pomoćnicu, već jednaku sebi od rebra stvorenu. Babić upravo ravnopravnost postavlja kao svoj prvi cilj. Praktično, tradicionalno gledajući ponosi se svojim doprinosom demografskoj slici naše domovine, no opće dobro nikada neće postizati nauštrb sreće pojedinca. Svojim pomalo smiješnim dosjetkama i dobronamjernim, prisnim stavom Gangster je zarobio srce javnosti i zato će zauvijek ostati jedini pravi, naš Gangster. Gangster nas voli. Mi volimo Gangstera.

Ida Zdilar

Domagoj Jakopović Ribafish i projekt RokOtok – snaga, ponos i lekcije za život

r!Č
razgovori i čudesna

Živimo okruženi plavim svjetlima ekrana, oko nas je sve animirano, začarano, vrvi bojama i pričama. Dok neki u svojim najranijim godinama nisu poznavali virtualni svijet, a sve vezano za tehnologiju činilo se daleko, izmišljeno i vanzemaljsko, mlađe generacije od rođenja grade svoj život u tehnološkom društvu iz kojeg se gotovo nemoguće istrgnuti. Mlade mame tješe svoju djecu pomoću pjesmica na YouTubeu, djeca su mirna sve dok im netko ne uzme taj smartphone ili tablet, a njihov plač odjekuje kao posljednji ispraćaj života kakvog smo poznavali. Zašto ovo pričam? Zato što sam pročitala mnoge članke i pogledala brojne emisije o lošem utjecaju videoigrica i filmova, ali sve do nedavno te priče činile su mi se uvijek nestvarnima, kao da se događaju tamo negdje, daleko od nas. Naša stvarnost postao je suživot s čudima tehnologije, što se ponekad pretvori i u tragediju, a različiti ljudi se s tim nose na različite načine.

Dvanaestogodišnji dječak iz ove priče bio je sasvim obično dijete, prepuno snova, želja i ideja. S ocem je obilazio ljepote Hrvatske, namjeravao je posjetiti sve županije i otoke, te se zaputiti i u neke udaljene zemlje svijeta. Što ga je nagnalo da sve te planove tako nasilno prekine i odbaci, nikad nećemo sa sigurnošću znati, ali znamo da se iz cijele priče rodilo nešto jedinstveno i lijepo, zahvaljujući njegovom ocu koji je iz svoje životne tragedije – gubitka sina, nakon dana provedenih u očaju, odlučio naučiti i poučiti roditelje i djecu koliko zapravo vrijedi stvarni svijet u kojem se nalazimo i koliko je važno očuvati ga kroz svoja iskustva i sjećanja. Ovaj poznati hrvatski novinar i putopisac Domagoj Jakopović poznatiji pod nadimkom Ribafish odlučio je u spomen na svoga preminulog sina Roka kroz tri godine posjetiti sve nastanjene hrvatske otoke i povezati ih plivajući od jednog do drugog. Projekt je dobio ime RokOtok, što je upravo savršen naziv ako se podsjetimo kako je njegov sin, Rok sa svojim ocem planirao upravo to – osvojiti sve nastanjene hrvatske otoke, a kasnije se otisnuti i u neke udaljene krajeve.

U prvoj godini projekta Ribafish je plivajući obišao 17 otoka. Kad bi dospio do najistaknutijeg rta, tu bi ostavio zabodenu zastavicu kao znak da je otok osvojen.

Iako je jasno zbog čega je bio ustrajan u tome da realizira ovu ideju, na prvu se čini nevjerovatno da ga je u pohodu na svaki od tih otoka pratio jako velik broj djece i njihovih roditelja koji su ga spremno dočekivali kličući i veseleći se. Ribafish bi potom održao predavanja, organizirao potrage za blagom i kvizove, pričao priče koje je do sada pričao samo svome sinu. I on sam tvrdi da ga je iznenadio toliki odaziv i oduševljenje djece. Očigledno je da su djeca i roditelji prepoznali poruku i pouku ove priče koja je mnogo kompleksnija nego što se na prvi pogled čini. Kao prvo, ona govori o bezuvjetnoj roditeljskoj ljubavi koja je iz ovog tragičnog iskustva preplivala svoj put od jednog do drugog čovjeka. Time je Ribafish uvijekovječio svoju ljubav za sina, podijelio ju s drugima, ujedinio i iznio na vidjelo kao univerzalnu, urođenu i životom usavršenu vrijednost koju jedan čovjek može imati. Isto tako, pokazao je djeci kako je svatko od njih jedinstven, savršen dio ovog svijeta i kako njihove ideje i želje nisu samo obećanja, već mogu zaživjeti dok god postoji netko tko u njih vjeruje.

Život prolazi i sa sobom donosi nenadane rasplete, teškoće i tragedije. Ono što ostaje za nama je neka priča, trag, pouka drugim ljudima. Rok je, nesvjesno, ostavio neizbrisiv trag ne samo svojim roditeljima, već svima koje je ova priča inspirirala i potaknula. Možda smo u ludilu vremena u kojem živimo zaboravili osvrnuti se oko sebe, progledati i pogledati u planet na kojem živimo, možda smo zaboravili cijiniti ljubav ljudi koji nas okružuju i možda je zaista vrijeme da se neke stvari promijene. Ribafish kao cilj nije imao istaknuti sebe, pohvaliti se svojim pričama i dostignućima, već podsjetiti druge roditelje i djecu kako se ipak može živjeti bez svjetala ekrana, hladnih i prolaznih tvorevina i kako ništa ne može zamijeniti zagrljaj ljudi koji te bezuvjetno vole i nježno ljuljaju da možeš bezbrižno spavati i mirno živjeti.

Sanja Tucak

Debela Barbara

Tko je zapravo Debela Barbara?

Pravo ime joj je Barbara Vesanović, ima 26 godina, dolazi iz Trogira, a svoj hobi pretvorila je u posao koji je veseli i ispunjava. Jedna je od najpoznatijih influencerica u Hrvatskoj, prati je preko 70000 ljudi na Instagramu, a na YouTubeu ima 105 000 pretplatnika. Zalaže se za okoliš, zdrav život, životinje, ali kroz svoj veseli i optimistični pristup životu. Ljude privlači svojom pozitivnom energijom, originalnošću i nepatvorenošću. Simpatično nam je i kako se uvijek izražava na dijalektu. Upoznajmo malo bolje Debelu Barbaru.

Kako je nastao kanal „Debela Barbara“?

Kanal je nastao iz potrebe za kreativnim ventilom. Imala sam unutarnju potrebu učiti nove stvari i stvarati nešto novo kako bih zabavila sebe i druge.

Zašto si svoj YouTube kanal nazvala baš tako?

To mi je srednjoškolski nadimak. Tako sam se zvala na Facebook profilu osam godina pa sam ga prirodno prenijela na YouTube.

Koliko traje stvaranje videa – od ideje do objavljivanja?

Ovisno o vrsti videa. Najbrži i najlakši su sit down videi za koje mi treba u prosjeku tri sata od snimanja do objavljivanja. Najzahtjevniji tip je travel vide (tjedan dana snimanja i dva sata uređivanja) i oni iz serijala Vesele Milice (dan snimanja i dan uređivanja).

Odakle ideje za video?

Odsvuda, najčešće iz svakodnevnih stvari koje doživim. Sve i svašta me inspirira, bilo to priča na kavi s prijateljicom, nepoznati prolaznik ili drugi YouTube videi.

Najveća inspiracija?

Uspješni ljudi. Svatko tko je krenuo od nule i nešto postignuo u životu. Nemam neki određeni primjer, divim se uspješnim youtuberima kao što je Pewdiepie, ali i velikim biznismenima kao što je Bill Gates.

Najdraži dio posla?

Upoznavanje novih ljudi i stvaranje poznanstva. U tri godine kanala, bogatija sam za desetak prijateljstva širom Balkana.

Najdraži video koji si snimila?

Osobni videi koji nisu toliko popularni kao travel vlogovi.

Tko ti je najveća potpora?

Podržavaju me obitelj, prijatelji i momak, ali ipak, sama sebi sam najveća potpora. Tvrdoglava sam i kad nešto zacrtam to i napravim bez obzira na potporu ili negodovanje bližnjih.

Postoji li netko iz YouTube zajednice s kim se družiš u stvarnom životu?

U Dalmaciji sam dosta odsječena od ostalih kolega koji su većinom u Zagrebu, ali u kontaktu smo preko mobitela. Neki nisu YouTuberi nego Instagrameri, blogeri, menadžeri, radio voditelji...

Koga ti gledaš i pratiš na YouTubeu?

Volim nekog intenzivno gledati nekoliko mjeseci dok mi ne dosadi pa prijeđem na drugog. Trenutno najviše pratim Stephanie Soo.

Jesi li ikada htjela odustati od YouTubea?

Ne!

Da moraš izbrisati YouTube ili Instagram, što bi izabrala?

U životu se ništa ne mora osim umrit' :)

Koliko se tvoj život promijenio od kada si počela snimati videe?

Iskreno, ne sjećam se kakav mi je život bio prije YouTubea, tako da je teško reći koliko se promijenio. Ali promjena je definitivno nabolje.

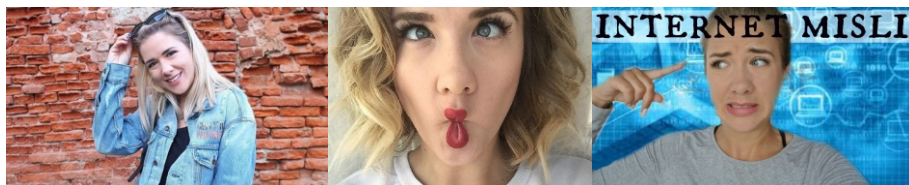
Što bi savjetovala mladima koji žele započeti svoj YouTube kanal?

Da ne žure i ne rade to iz pogrešnih razloga ili dok se još nisu u potpunosti pronašli. U ovom je poslu izuzetno bitno znati sa sigurnošću tko si i što si i da ti apsolutno nitko ne može reći drugačije. Mislim da je to dobar temelj za uspješan kanal.

Poruka pratiteljima?

Želim da znate koliko ste mi bitni, svatko od vas posebno. Da nema vas, ne bih mogla živjeti ovim načinom života koji je predivan. Radim ono što volim zbog vas i na tome vam hvala moji mali debeli minioni. ❤️

Ana Babić

Kako preživjeti prvi dan srednje škole?

Najiščekivaniji događaj za svakog osnovnoškolca je polazak u srednju školu. No osim uzbuđenja donosi i puno stresa. Umjesto da uživaju i što bolje iskoriste te zadnje mjesece u osnovnoj školi, razmišljaju i brinu se što budućnost nosi.

Zato, ako si ti dragi čitatelju jedan od njih, evo nekoliko trikova koji ti mogu olakšati polazak u srednju školu i učiniti ga ljepšim.

Upoznaj svoj budući razred

Živimo u dobu tehnologije. Iako to ima nekih loših strana, ipak je više onih pozitivnih. Jedna od njih je lakše upoznavanje novih ljudi. Nekoliko mjeseci prije škole počinju se osnivati Instagram i WhatsApp grupe budućih prvaša. Pronađi osobu koja je u jednoj od tih grupa i zamoli je da te uključi. Dopisujući se s učenicima, od kojih će neki ići u tvoj razred, sklopit ćeš prijateljstva koja će ti olakšati prvi dan. Ako ne poznaješ nikoga u novoj školi, poznato lice će ti svakako dobro doći.

Pripremi sve na vrijeme

Prvi dan u novoj školi donosi puno stresa. Dodatna panika zbog mogućeg kašnjenja, neodlučnosti što obući i slično, nije ti potrebna. Posjeti buduću školu na dan otvorenih vrata. Tako ćeš bolje savladati put do škole, vrijeme koje ti je potrebno do odredišta. Ako u školu putuješ busom, bilo bi bolje da pođeš ranijom linijom kako bi se izbjeglo kašnjenje. Večer prije pripremi torbu i odjeću kako bi sutradan što manje toga trebalo napraviti.

Diši

Uz sav stres koji nosi srednja škola, bitno je ostati smiren. Anksioznost pred prvi dana nastave je normalna, a kako ti ne bi predstavljala nerješiv problem, moraš je znati kontrolirati. Ako osjetiš paniku, bitno je zaustaviti je prije nego izmakne kontroli. Nastoj ne razmišljati što sve može poći krivo. Zamaranje s pitanjima „Što ako...?“ neće dovesti ni do čega dobrog. Zato duboko udahni nekoliko puta i ponovi kako će sve biti u redu. U smirivanju pomažu i vježbe disanja. Duboko udahni desetak puta i izdahni kroz nos tako da dišeš iz trbuha umjesto iz prsa. Stavi jednu ruku na prsa, a drugu na trbuh. Ruka na trbuhu tijekom disanja treba se više pomicati nego ruka na prsima. Vježbu ponavljaj sve dok se ne smiriš.

Budi otvoren/a.

Upoznavanje novih ljudi može zvučati strašno, ali zaista nije toliko teško. Većina ljudi oko tebe nalazi se u sličnoj situaciji i bit će im drago ako im prvi/a priđeš. Lakše je prići grupi ljudi nego pojedincu. Time izbjegavaš neugodne pauze u razgovoru, a odjednom sklopiš nekoliko prijateljstava. Ako već poznaješ nekoga, zajedno se priključite nekoj ekipi. Koliko god te pristupanje nepoznatim ljudima plašilo, prijateljstva koja stekneš vrijedna su toga.

Ostavi mobitel.

Kako bi ti prvi razred srednje škole bio što bolji, trebaš upoznati nove ljude i steći što više prijatelja. Zato, prvi dan nastave, mobitel spremi u džep. Lakše će ti netko prići ukoliko ti nos nije zabijen u ekran. Sigurno ćeš preživjeti nekoliko sati bez Instagrama.

Izvanastavne aktivnosti.

Dobar način za upoznati što više učenika su izvanastavne aktivnosti. Tako ćeš upoznati učenike s kojima dijeliš iste zanimacije i hobiije. U takvo ćeš se društvo lako uklopiti i proširiti krug prijatelja i izvan svog razreda. Iako se srednja škola može činiti strašna, ujedno može biti i najbolje razdoblje tvog života. Zato, opusti se i uživaj!

Ana Babić

Digitalno doba – hoće li papirnati zapis postati prošlost?

Tehnologija nas svakim danom sve više okružuje i uvlači se u našu svakodnevnicu. Bili mi toga svjesni ili ne, počeli smo prihvaćati novosti u tehnologiji brže nego ikad, a s velikim utjecajem društvenih mreža nerijetko i trendove koje nosi sa sobom. Ljudima su dostupnije informacije, vijesti, zabavni i edukativni sadržaji. U trenutku kad je moja baka prestala čitati recepte iz Gospodarskog lista i počela koristiti tablet, bilo mi je jasno da je prihvaćenost novih tehnologija izrazito velika. Zapravo, u mnogim dijelovima svijeta ljudi su se počeli odmicati od ekrana jer su shvatili kako gube doticaj s prirodom, a pogotovo s drugim ljudima. Nije li to apsurd današnjeg doba da nas je tehnologija namijenjena zbližavanju ljudi, odvojila od stvarnosti i zdrave komunikacije?

Istina, svako doba nosi svoje promjene. Civilizacija se mijenja i to tako mora biti. Već neko vrijeme koriste se tablet računala u nastavi kao zamjena za brojne teške knjige koje đaci još uvijek vuku u školu, a sve veći trend postaju i audio knjige. Amazon Kindle (specijalizirano tablet računalo za čitanje knjiga) i slični uređaji postaju sve popularniji jer vjerno oponašaju prave knjige, a u trenutno su korisniku dostupne uz samo par klikova. Nije više potrebno ići do knjižare, knjižnice, trgovine ili čekati poštaru. Svaka knjiga vam je dostupna u svakom trenutku na vašem dlanu. Uz to postoji čak i onaj ekološki aspekt, ne trebamo sjeći šume za proizvodnju papira. Jednom pohranjena u virtualni prostor, dostupna je

svima u koliko god kopija je potrebno. Zar to nije pozitivan koncept koji bismo svi željeli (is)koristiti? U jednom uređaju možemo pohraniti koliko god knjiga želimo i kakav god sadržaj trebamo. Možda se neki od vas mršte na ovaj tekst i misle: „Ma ništa meni ne može zamijeniti taj osjećaj papira u ruci, taj miris, listanje i pisanje u margine, to iskustvo...”

Priznajem, ipak sam pobornik tehnologije i volim misliti kako ćemo je jednog dana svi objeručke prihvatiti jer donosi toliko dobroga da znanje i ostale razne mudrosti koje knjige mogu pružiti budu dostupne i poželjne većem broju ljudi. Ipak, ne mogu se naučene navike tako lako mijenjati. Čovjek je stoljećima naučen na papir da bi knjige tako lako „izumrle“, ali uz današnji tempo kojim tehnologija i digitalizacija napreduju, prelazak je neizbježan. Smatram kako knjige neće u potpunosti nestati. Možda će knjižnice postati muzeji, možda skupi vintage dućani, ali njihovu daleku ili blisku sudbinu vidim na tragu statusa gramofonskih ploča. Nitko više neće imati potrebu za njima, ali će ih ljudi kupovati jer to žele. Glazbu danas možemo slušati pomoću raznih medija, ali popularnost gramofonskih ploča raste baš zbog posebnosti zvuka i starinskog štiha u kojem ljudi uživaju. Tako nekako vidim i knjige, kao luksuz koji će si priuštiti zaljubljenici u iskustvo čitanja fizičke kopije. Knjige ili audio knjige su pristupačnije, praktičnije i postoje brojne stimulacije od izdavača koje mogu korisnike zainteresirati za više sadržaja. Možda to dovede do veće popularnosti sadržaja, što je ipak i cilj na kraju krajeva, bez obzira čitalo se s papira ili s ekrana.

Gloria Babić

Realno, tko su danas glazbeni uzori? Odnosno, hoće li ostati glazbeni uzori i za pedeset godina?

Čini se kako u naše vrijeme pjevati može tko hoće, bez obzira na talent. Bitno je samo dobro izgledati, naučiti koji plesni pokret i eto karijere. Slušajući pjesme koje su nastale 60-ih, 70-ih i 80-ih godina, dojma sam kako današnji uratci i nemaju neke veze s njima. Davno je prošlo doba kada je glazba stvarno bila umjetnost u pravom smislu te riječi. U većini novih tekstova često se spominje alkohol, vikend, ludilo, tekstovi nemaju previše smisla... Sve pjesme su slične i nemaju težinu, nekako su ravne i bezdušne i ne mogu se spojiti s umjetnošću. Većina mladih, a i djece, slušaju modernu glazbu, pjesme u kojima se više priča nego pjeva. Znaju li uopće tko su Josipa Lisac ili Radojka Šverko? To su umjetnice koje bi svim našim pjevačima trebale biti uzor što se tiče ponašanja na sceni i pjevanja. Njihovi su tekstovi uvijek imali dublji smisao i, za razliku od današnjih hitova, nisu odisali trivijalnošću. Kad bi se barem na jedan dan moglo

zaputiti u prošlost, u vrijeme dobre i kvalitetne glazbe – na Woodstock ili u doba Led Zeppelina, Pink Floyd, Deep Purplea i ostalih velikana. Nije baš da su i oni bili neki primjer mladima u ponašanju i načinu života, ali ti ljudi su stvarno znali pjevati i stvarati glazbu i istinsku umjetnost te ostaviti trag i nakon što su prestali nastupati zajedno. Znali su slušateljima prenijeti emocije. I sve to u doba kada nije bilo tehnologije „namještanja“ glasa i umjetnih instrumenata. Iako i danas ima kvalitetnih glazbenika i pjesama, nekako se brzo zaborave i iščeznu. Nije ni čudo što je zadnjih godina u porastu trend obrade starih hitova jer tu umjetnost i kvalitetu teško je nadmašiti.

Ana Adžija

Godinu dana od potresa u kojem je nestala Vrljika – što smo naučili?

Početkom rujna 2018. godine, stanovnike područja uz rijeku Vrljiku dočekaao je rano ujutro vrlo neobičan prizor. Vrljika je toga dana nestala. Ni najstariji žitelji Imotske krajine ne pamte takav prirodni fenomen. Te noći na području Imotskog osjetio se jaki potres koji je, pretpostavlja se, bio i uzrok presušivanje rijeke.

Vrljika za stanovnike Imotskog i cijele krajine predstavljala je život u ono doba kada je većina ljudi živjela težačkim životom, bez struje, vodovoda i današnje tehnologije. Također, bila je bogata autohtonom mekousnom pastrvom i riječnim rakovima, no tada se ipak nije zagađivalo i uništavalo okoliš kao što to radimo danas. U današnje vrijeme pastrve i rakova skoro pa i nema u rijeci, a postavlja se pitanje tko je krivac? Odgovor je jednostavan, ljudski faktor. Vrljikom plutaju komadi otpada od hladnjaka, komada željeza pa sve do automobilskih guma, a nije ni rijetkost da se

bacaju i ambalaže pesticida i raznih poljoprivrednih kemijskih sredstava. Presušivanje Vrljike uznemirilo je stanovništvo pa je tu bilo i raznih naklapanja o mogućim uzrocima tog događaja, a također se nagađalo kako će rijeka promijeniti svoj tok nakon ponovnog izviranja vode. Podrhtavanje stijena u zemlji izazvalo je zatrpavanje izvora na Opačcu tako da voda nije mogla otjecati svojim prirodnim tokom.

Žalosno je, ali i istinito da su ljudi tek nakon nestajanja rijeke koja život znači shvatili što gube te postali svjesni kako je teško bez vode kada se polja ne mogu navodnjavati i kada flora i fauna rijeke naočigled nestaju. Ovaj fenomen koji je potrajao nekoliko dana dao je ljudima lekciju da moraju čuvati ovo prirodno bogatstvo koje je rijetkost u svijetu.

Pitanje bez odgovora – jesmo li naučili lekciju?

Ivan Vujčić

Imotski, točnije runovički inovator, sjajni mladi entuzijast Mario Ljubičić, novinarima RiČ-i otvorio je vrata svoje radionice i otkrio im planove za budućnost te se prisjetio svojih početaka i najzanimljivijih trenutaka u kratkoj, ali već burnoj karijeri prepunoj fascinantnih uradaka koji će, sasvim sigurno proslaviti i njega i imotski kraj.

Ti si već poznata faca u medijima, nemoguće je ne znati ništa o tvom radu. Međutim nisi sam u realizaciji ovih vizionarskih ideja. Tko radi s tobom, tko ti pomaže?

Evo, radi upravo na dizalici (smijeh). Rođak, inače programer. On to sve sređuje. Upravo radimo na najnovijem finalnom proizvodu električnog bicikla, trenutno smo na prototipu. Evo ima bajk nekoliko modova: prirodne ljepote, avanturistički, povijesni, istraživački... Sam priča, sve zna. Uzima u obzir i mogućnosti korisnika i stanje baterije, doba dana,

vremensku prognozu i sam bira rutu. To smo za Zagrebački velesajam radili prezentaciju, natječemo se za nagradu od milijun kuna. Sad radimo na malo jačoj mapi Imotskog za njega. Funkcionalnost je pokazana i dokazana, treba još samo usavršiti softver i postaviti noviju bateriju koja može izdržati do 100 kilometara, a uopće nije toliko teška kao ostale koje nudi tržište. Čitav proizvod je puno praktičniji i kompaktniji nego mnogi trenutno.

Na biciklu piše Ljubičić Technology, može malo o tome?

Ah da, to je naslov našeg start up-a, uspjeli smo ga osnovati. Sad treba srediti još par investicija pa ćemo započeti proizvodnju. Trenutno ispitujemo tržište, mogli bismo i koji show room napraviti da vidimo kakav će biti feedback. Već imam nekog iskustva, ali ipak treba biti 100% siguran i, na kraju krajeva, dati i 100% od sebe za proizvod.

Imate li ikakvih investitora već na vidiku?

Zanimalo se tehničko sveučilište iz Nizozemske za suradnju, stizale su ponude iz Ljubljane... Dobio sam čak i ponudu iz Švicarske da se odmah počnu proizvoditi proizvodi s ovom mojom baterijom, velike su cifre bile u igri, ali ja neću iz Imotskog i točka!

Svaka čast na optimizmu i domoljublju, bravo!

Ma da, kad sam zamišljao to sve, imao sam Imotski u planu. Teško se probiti s električnim automobilom u Hrvatskoj, a u Imotskom još teže. Zato sam se od petog mjeseca prebacio na ovaj novi projekt, njega usavršavam i uklapa se u našu krajinu uzimajući u obzir ovaj novi aspekt seoskog turizma, a stvarno sam mu posebno posvećen.

Kad si počeo razvijati svoj tehnički talent?

Evo imam baš tu neke slike. Mislim da je prvi put bilo u prvom srednje, razvijao sam malu carting formulu. Sam sam napravio svoj motor za nju, svoju elektroniku. Već u prvom ili drugom srednje počeo sam razvijati taj sistem za nadopunu energije i kroz cijelu srednju školu stalno sam dokazivao da to radi i da ja to mogu. Tad mi još nitko nije vjerovao da je to moguće na tako malom planu. Nakon sezone poslije četvrtog srednje vratio sam se i odlučio napraviti svoj prvi električni automobil. Malo pomalo, djelić po djelić, testiranja, natjecanja samo s idejom... I eto. Tad sam dobio i ideju za pametni kontejner.

Od koga si pokupio tu žicu za tehniku?

Majka i otac nemaju veze s tehnikom, ali svakako sam od njih pokupio tu svoju upornost. Od oboje.

Jesu li te podupirali? Roditelji, prijatelji?

Malo su iz početka govorili: „Kani se toga, sine. Nemoj se sramotiti“, šta radiš?“ Ja bih išao tamo do Brodomerkura sa 6 metara cijevi na biciklu. Ali su prihvatili s vremenom. I svi koji su me znali, vjerovali su u mene. Ovi sa

strane baš i ne, rekli bi mi: „Što ne radiš odrnu?“ (smijeh)

Prepoznaju li te na ulici?

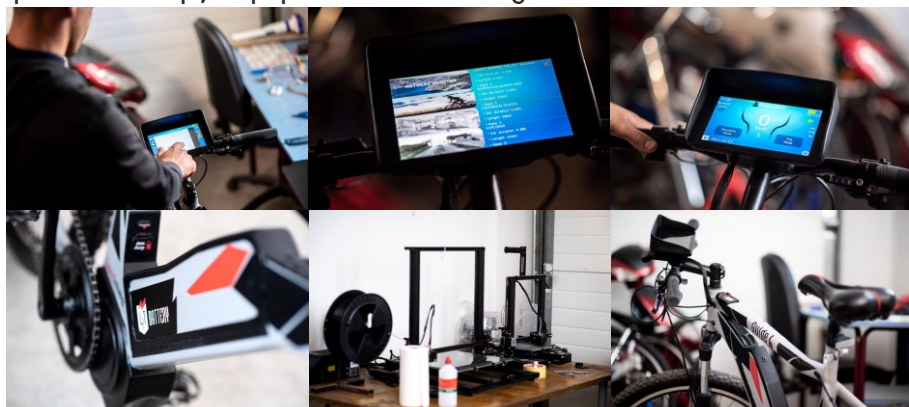
Hahaha, čuo sam par puta šaputanje, ništa previše. Evo, biste li me vi prepoznali da me vidite?

Što voliš raditi?

Volim čitati knjige, svakakve. Evo upravo sam pročitao Imotsku kulturnu baštinu, debela neka knjiga. Volim voziti biciklo, biti u prirodi, na svježem zraku i uživati u rekreaciji Volim pomagat' ćaći na kući.

A što je to pametni kontejner? I na tome radiš...

To je projekt osmišljen kao nekakav otok s tri-četiri kontejnera. Oni prepoznaju vrstu otpada, razvrstavaju ga, skeniraju korisnika i dodjeljuje se ili oduzima bodove kućanstvima. To sve utječe na konačan račun i tako potiče ekološku osviještenost građana. Nekako se moraju sanirati ta sve natrpanija odlagališta otpada, a danas ljudi najbolje razumiju jezik novca. Većina se toga može reciklirati, razvijenije zemlje, čini mi se Danska, čak uvoze plastiku koju koriste za proizvodnju energije. Svašta mi možemo učiniti s tim, samo treba truda, pameti i volje. Znam ja kako naši ljudi to shvaćaju, ali ja jednostavno ne mogu – moram razvrstati!

Imaš li još ikakvih neobičnih izuma?

Imam iza u dvorištu, sad sam je čak malo rastavio, a to je pametna ljuljačka koju sam razvio još u srednjoj. Ona prepoznaje korisnika kad sjedne na nju i prilagođava ljuljanje ovisno o raspoloženju. Ima gore solarne panele, punjač za mobitel itd. Malo sam se poigrao s tim prije nego što sam krenuo na ozbiljnije projekte poput električnog automobila.

Planiraš li komercijalizirati takve projekte? Imaš li novih ideja?

Naravno, da! Meni svaki dan padaju ideje na pamet, stalno mi se nešto vrzma po glavi, uvijek nešto novo, neka poboljšanja. Meni je ovaj bicikl već star. Ali za to treba financija i vremena. Kao student malo radim, ali nikad nisam proveo vikend u Dubrovniku, uvijek sam tu u Runovićima. Sad ću malo morati tvrtku dignuti na noge, malo stisnuti, pa ćemo vidjeti. U iduće tri godine planiram zaposliti 50 lmoćana.

Impresivno! Da upola toliko postigneš, odlično bi bilo.

Ma da, svi biže ća! Da i ima posla oni oće pobić. Ali ja sam sigurno tu i otvaram nova radna mjesta.

Što misliš zašto odlaze?

Ne znam. Nije na meni da govorim, tko to zna. Politika, možda? Ljuti na ovo, ljuti na ono. Obećavali su ti političari i meni svašta, što ću ja sad. Županija mi je obećavala med i mlijeko ima već godinu dana, župa čak, Plenković mi je dolazio, ministar Božinović, ministrica kulture... Svi nude, svi lažu. A samo malo treba da firma dobije krila. Ali trebamo ozbiljne investitore. Počinjemo s proizvodnjom u prosincu.

Jesi li nervozan, je li te strah?

Mene? Mene ničega nije strah. Di će mene bit' stra'? Iako sam imao ponuda za vani, u Njemačkoj. Ali nije to život. Tu je život. Di san se rodio. Di mi je najdraže i di me inspirira.

Kad smo spominjali pametne kontejnere...

Znači ekološki si osviješten?

Jesam, nekako guram to oduvijek.

Je li to jedan od razloga zašto si počeo s električnim automobilima?

Ima li to ikakav utjecaj na ovaj novi zeleni pokret?

Pa i ne baš. Sve je to isto, sve jednako zagađuje, i električna i vozila na fosilna goriva. Svo zagađenje dizelaša i benzinaca izjednači se sa zagađenjem od proizvodnje litijskih baterija za električne automobile. Sve to šteti prirodi. Ne znam što bih rekao na to. Uzimaš iz prirode, priroda ti vraća. Razvrstavanje plastike i papira, to se isplati, a ovi električni automobili... Hmm, ne znam baš.

U kojem onda smjeru trebamo ići u budućnosti?

Ovaj moj sistem za nadopunu energije trebao bi sve te gubitke tokom vožnje nadograditi u bateriju. Kad bih imao neku bolju investiciju za bolju tehnologiju, recimo, eto, milijun eura, ja bih mogao razviti taj sistem koji sam već prezentirao i osvojio nagrade s njim, a bio je napravljen od okokućnih materijala, da produlji vijek trajanja te baterije i onda bi to krenulo naprijed. A ovako nakon svako dvije, tri godine treba nova, iako ova trenutno maksimalno, pod ovim uvjetima, upotrebljava svu toplinsku

energiju s auta za električnu. Tesla auta su budućnost, oni su se već nevjerovatno unaprijedili. Trebamo takvo nešto izdržljivije, kvalitetnije. Ali za to treba puno novaca. Mi se zasad moramo prilagoditi tržištu pa kad osnažimo, ponovno se baciti na to.

Kad već spominješ Teslu, imaš li tako velike ambicije? Zovu te Mladi Rimac, jesi li možda i Mladi Elon Musk?

Oni jesu odlični uzori, ali ja nisam toliki poduzetnik. Ne vidim se u tome. Prepustio bih izlaganje nekom drugom, ja sam više kreativac u pozadini. Dajte mi nešto da lelim i ja zadovoljan! Ali tko zna što će biti. Zasad onih 50 ljudi. Kad sam rekao da ću napraviti električno auto isto su se svi smijali kao sada, a evo ga parkiranog u dvorištu hahaha.

A reci nam još, s obzirom da si iz Imotskog, studiraš u Dubrovniku, a ipak te nazivaju šibenskim inovatorom jer si član društva Fausta Vrančića. Smeta li ti to svojtanje?

Ma nije, to je medijska greška. Valjda je slučajno. Barem iz početka bilo. Kad bolje razmislim baš su me jučer zvali neki uvjereni da sam iz Šibenika... Pa nisam ja iz Šibenika!

A kad smo kod svojtanja, što ti kao mladi hrvatski inovator kažeš - čiji je Tesla?

Oh, pa Tesla je Hrvat. 100%. Naš je, tu se rodio. Mater mu je odavde.

Upravo mi je Teslino jaje najdraži svjetski izum, zapravo naš izum. To njegovo magnetsko polje, to je začetak električne energije, elektromotora. Nitko ni njemu nije vjerovao dok nije dokazao i to tako savršeno.

A za obožavateljice najbitnije pitanje, imaš li bolju polovicu?

Aaaa nemojte to, komplicirano je!

Znači, dame, pretpostavimo da (nažalost) ima.

Ida Zdilar, Ana Adžija, Ivan Vujčić

HPD Imotski uz vrhove osvaja i ljude – emotivni završetak 7. Opće planinarske škole

Ima nešto u visinama, gorama. Nešto biblijski i iskupljujuće.

Opaljeni suncem ili gonjeni vjetrom i kišom mrzite sami sebe i onu budilicu od 5 i 30 i pitate se uz bol u izdajničkim koljenima koliko je lakše i poželjnije nedjelje provoditi uz nekakav Irish Cream ili veliku s 'ladnim iščekujući mirisnu juhu i duple pijate. Nedjeljni klasici. I Bog je sedmi dan odmarao. Ali ipak...

Istinita priča – nije teško, ali nije ni lako

I dok žugaš sam sebi i k'o da čuješ materin glas „jesi mogla ostat kod kuće“ svejedno znaš – nije pogrešno. Nisi falio kad si nekako s jeseni počeo svoj uspon prema prijateljstvu, kolegijalnosti, smijehu, učenju i radosti koja je dolazila isprepletena s mukom čvorologije i svakog uspona i osvojenog vrha. Nije teško, ali nije ni lako.

Usvajanje i osvajanje

Prije nešto više od dva mjeseca, krenula je samozatajno, ali obećavajuće 7. Opća planinarska škola HPD-a Imotski. Plan i program – red učenja, red penjanja i red svega ostaloga i 25 ljudi koji se tek površno poznaju. I puno planine. Znanja i vještine, polaznici su petkom navečer usvajali od svojih instruktora, iskusnih planinara i vodiča, a nedjeljom osvajali vrhove Biokova, Vrana, Čvrsnice uz to odrađujući spretno i lokalne ture, izvrsne izletničke destinacije poput Lokvičkih jezera.

A nagradu za najboljeg instruktora, dobio je....

Silazak u Rudelića špilju i spuštanje niz stijene u Ričicama bili su među zahtjevnijim aktivnostima, a upravo na ričičkim stijenama došlo je do kulminacije podrške, kolegijalnosti i hrabrosti. Doznalo se i spoznalo da su školarci baš prava družina.

Rado bih izdvojila jednog instruktora i rekla po čemu je baš on (ili ona) najposebniji učitelj ove male, ali goleme škole. Ali kako izdvojiti ikoga kad je svatko od njih baš besprijekoran učitelj u punom smislu te riječi – bilo da

se radi o temeljitim predavanjima, praktičnim savjetima u planini, vrhunskom kuhanju, zaraznom osmijehu ili jednostavno osjećaju povjerenja kojeg bezrezervno pruža.

Dvadeset i pet pitanja i Baba Roga s čvorovima

Diplomirani planinari, na kraju su postali svi. Dvadeset i pet pitanja za dvadeset i pet školaraca o svemu i svačemu vezanom za praksu i opću planinarsku kulturu, odrađeno je uz pokušaje voditelja da utjeraju strah u kosti planinarskim početnicima. Jadan ti je onaj koga zapadne osmica s uplitanjem, a i azimut me progonio jedne noći. Ipak, orijentacija nije zakazala na završnom dvodnevnom izletu na Blidinje. Svi planinari su znali pronaći planinarski dom Orlovu stinu, utočište tridesetak planinara HPD-a Imotski od svojih instruktora od milja prozvani Fantomi. Preko vreće za spavanje, smrznutog jezera, pogleda s Čvrstice i najboljeg i najljućeg gulaša ikad, uz koju kap rakije zavezao se i čvrsto upleo silan čvor HPD-a Imotski satkan od novog naraštaja planinara.

Pa nek, se netko usudi probat' ga razmrstit'.

Do najvišeg vrha, hvala.

Josipa Rimac Vlajčić

Deseta biciklijada Imotske krajine vozila se za imotske vatrogasce

Mnoštvo biciklista svih uzrasta sudjelovalo je na desetoj biciklijadi Imotske krajine Ćir za zdravi život.

Organizator, udruga K.U.M Proložac, zajedno s partnerskom organizacijom Športsko društvo Grubine, omogućila je da biciklisti svih uzrasta sudjeluju na rekreativnoj vožnji kroz Imotsku krajinu i to s humanitarnim ciljem. Naime, humanitarnom biciklijadom prikupljena su sredstva za nabavu vatrogasne opreme koju su organizatori donirali Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Imotski (DVD Imotski). Na samom cilju, na prostoru ispred Zelene katedrale u Lučici, u predivnom ambijentu uz rijeku Vrljiku, najmlađi biciklisti sudjelovali su na biciklističkom poligonu, a najspretniji dobili su vrijedne nagrade. Ova sportsko-rekreativna manifestacija okuplja sve više biciklista, mladih i starih, koji žele svojim sudjelovanjem popularizirati biciklizam i rekreaciju uopće.

Mladi imočani u posjetu imotskim OPG-ovima

U sklopu projekta K.U.M.-a, dvadeset mladih korisnika K.U.M.-ovih radionica sudjelovalo je u edukativnim posjetima imotskim proizvođačima hrane i pića, a sve u cilju poticanja mladih na pokretanje vlastitog posla u sektoru prehrambene industrije. Korisnici su obišli pet OPG-ova i tvrtki s našeg područja. Najprije su bili u posjetu tvrtci Pravo zdravo iz Zmijavaca gdje su se upoznali s načinom proizvodnje zdravih sokova dobivenih od ekološki uzgojenih proizvoda. Bila je to sjajna prigoda za probati zmijavačke sokove koje možemo svakodnevno pronaći u našim ugostiteljskim objektima diljem Imotske krajine. Nakon toga, mladi su posjetili OPG Juričić iz Lokvičića i saznali kako vrijedni Željko Juričić, nositelj OPG-a, uzgaja krave i proizvodi svježe mlijeko. Desetak krava, miris koji nas je podsjetio na davne dane kad se u svakom selu mogao osjetiti miris goveda, vratio nas je djetinjstvo. Obitelj Juričić predano se brine o svojim životinjama i kvaliteti mlijeka što potvrđuje i interes kupaca.

Posjete smo nastavili u Studencima gdje smo posjetili Mljekaru Bosnić koja se bavi proizvodnjom sira.

Čuveni studenački sir proizvodi se pod najstrožim kriterijima kvalitete i higijene, a mnogi ga kupci traže diljem Hrvatske. I tamo smo se uvjerili u želju, rad i entuzijazam naših ljudi.

Kako povezati proizvodnju voća i povrća i turizam? Odgovor na ovo pitanje saznali smo u OPG-u Đerek u Vinjanima Gornjim gdje obitelj Đerek svojim gostima nudi domaće specijalitete, voće, povrće, slastice i slično.

I na kraju, ali ne najmanje važno, posjete smo završili u Zmijavcima u tvrtci ŠM Ćubrić d.o.o. koja se bavi proizvodnjom jakih alkoholnih pića. Likeri s brojnim nagradama i ugodno druženje završili uz prigodnu poruku; s alkoholom oprezno! Mladarijo, pamet u glavu!

Kačket – novogodišnja utakmica koja traje punih 47 godina

Kad se 1. siječnja 1974. malko slegnio novogodišnji ručak, a mamurluk i neispavanost i dalje uzimali danak, u vrijeme dok su snijeg i led kovali Imotsku krajinu, dosada i nemir preuzeli su vlast. Bilo je, valjda, negdi iza uru, dvije ure popodne. Puni trbuha, tromi i usporeni, ali ubrzana duha, Proložani, napose Moščani pa napose Rimci, pokrenuli su stvar. Ta stvar zove se Kačket. Iznimno zahtjevana nogometna utakmica, koja se igra, zaključno s današnjom turom, punih 47 godina između vječnih rivala, Mosta i Škarpe.

“Da je bilo zaigrat sad”!

Legendarni Vlade Biba Rimac, jedan od najboljih igrača Mladosti u povijesti tog kluba, Marijan Rimac Minća i Paško Rimac, sidili su u kužini uz cestu s pogledom na prološki nogometni stadion Ščampov.

Sniga, kažu, dva'est cenata, bura i studen. Na oštroj vitrini, ladile se branke. „Da je bilo zaigrat sad“, Bibi nije đava da mira, a Paški i Minći nije tribalo dvaput reć. Razletili se i okupili svoju ekipu Moščana, a protivnike, Škarpu, oformili na čelu s Ljubišom Maršićem i njegovim zaštitnim znakom, karakterističnoj zaobljenoj kapi od tvida i vune – kačketu po kojem je novogodišnji trofej Kačket i dobio ime.

Nikako razigrat

Igrali su i igrali. Devedeset studenih minuta pa još ladanijih produžetaka te davne '74., a onda mrkla prološka noć. A rezultat nezadovoljavajuć, 8:8. I šta će, kažu, razigrat će dogodine.

Nikad u ovih 47 godina nije se dogodilo da Kačket nije odigran. Dogodile su se kiše, blata, snijegovi, ljetnje, emocionalne i badnjavačke bure, bacanje kopački, nabijanje lopti, pokazivanje sridnjeg prsta, ljubav, suze, radost i tuga. Čitav život sazdan u jednoj utakmici i jednom rivalstvu.

U ovih gotovo pola stoljeća igranja Kačketa, Šarampov se nagledao i naslušao svega. Publika jednako žegarna i vruća kao i igrači, napetost i psovke uz namontiranu „mržnju“, podvale, optužbe i razmjena sočnih uvreda – sve je to dio folklor.

Kada je 2020. godine Marijan Rimac Minća kao najstariji igrač i Moščanin stao na teren da opali prvi udarac, uz bok su mu stala dva unuka, a Šarampov je ušutio samo na minutu. Za sve one koji su bili dio ove čudesne priče svih ovih mamurnih Novih godina.

A onda, lom do zadnjeg uzdaha. Generacije, stasanja, odlasci i dolasci, nogometni talenti i antitalenti, svi isprepleteni i nikako razmršiti. Pitam, kao punokrvna Moščanka, kako stojimo u okršajima – pitaj Issa, 'ko to zna! Zna se samo, da od dogovora iz '74. da će razigrat dogodine, nema ništa. Most i Škarpa razigravaju skoro pola stoljeća.

Ako razigravaju ikad, cilo jedno misto more obisit kopačke o klin.

Rezultat ovogodišnjeg 47. trofeja „Kačket“

Most : Škarpa pobjeda Moščana rezultatom 6:2

1:0 Ante Bilić (Most)

2:0 autogol Joško Maršić (Škarpa)

3:0 Ivan Bilić (Most)

3:1 Mijo Radeljić (Škarpa)

3:2 Mijo Radeljić iz penala (Škarpa)

4:2 Marijan Rimac ml.(Most)

5:2 Josip Župić iz penala (Most)

6:2 Josip Bilić, najmlađi strijelac u povijesti, 1 3 godina (Most)

Igrač utakmice: Marijan Rimac ml.

Piše: Josipa Rimac Vlajčić

Foto: Rudi Kokić

Boro Primorac gost završnice turnira mladih Imotske krajine

Malonogometni turnir mladih Imotske krajine igra se već desetak godina i uvijek okupi brojne natjecatelje. Završnica turnira odigrala se pred brojnim gledateljima koji su mogli vidjeti puno borbe, trke, žara i želje za pobjedom. Na turniru su sudjelovale 33 ekipe koje su se natjecale u 3 natjecateljske kategorije, a to znači da je u najvećem dvoranskom malonogometnom turniru mladih u Imotskoj krajini sudjelovalo gotovo 300 mladih igrača. Turnir kao važnu manifestaciju kojom se afirmira rekreativni i amaterski sport, podržao je Središnji ured za šport što je također pokazatelj koliko je ovaj sportski događaj važan za naše mlade ljubitelje nogometa.

Već nekoliko godina K.U.M. Proložac, kao organizator, ostvaruje suradnju s HNK Hajduk. Podrška slavnog splitskog kluba ostvarila se na način da je voditelj nogometne Akademije Hajduka Boro Primorac bio gost završnice turnira te je dodijelio pehare i medalje nagrađenim ekipama u sve tri kategorije.

Legenda Hajduka i dugogodišnji pomoćni trener Arsenala podržao je mlade nogometaše s nadom da će među njima biti onih koji će se priključiti Hajduku.

Prošla 2019. godina bila je godina izazova za projektni tim Obrtničko-industrijske škole iz Imotskog, koji se sastoji od samo dva člana, koordinatrica Zorice Kujundžić i Zrinke Jonjić, djelatnica škole koje su do sada odradile 13 projekata. Samo u 2019. godini implementirale su četiri Erasmus+ projekta.

Prvi je dvogodišnji projekt u koji su bile uključene četiri grupe učenika koje su provele svaka po mjesec dana na mobilnosti. Dvije grupe su bile u Portugalu, a dvije u Italiji. Na parksi su bili učenici zanimanja automehaničar, autoelektričar, električar i frizer.

Obrtničko-industrijskoj školi iz Imotskog također je odobren projekt u sklopu Erasmus+ programa u kojem su partneri strukovne škole iz Makarske i Vrgorca. S obzirom da škola prijavitelj ima višegodišnje iskustvo rada na projektima, uključivanjem partnerskih škola očekuje se povećani interes za rad na projektima i u navedenim školama. U projekt su bili uključeni učenici koji su boravili na edukaciji i poboljšanju praktičnih vještina u vrhunskom hotelima, restoranima i salonima s europskim standardima rada.

Iz strukovne škole Makarska na mobilnost je išlo 11 učenika i učenica zanimanja kuhar, hotelsko turistički komercijalist i frizer sa profesoricama Marinelom Bušelić i Radmilom Luketina te profesorom Paškom Šuto. Oni su proveli dva tjedna u Italiji skupa s tri kuhara iz škole iz Imotskog i profesoricom Zrinkom Jonjić.

Iz strukovne škole iz Vrgorca išli su mladi kuhari uz pratnju koordinatorice i svojih profesora Slavena Tolića i Marije Šimunović.

Obrtničko-industrijska škola kao koordinator je uključila u projekt svoje kuhare i prodavače, koji su boravili dva tjedna na edukaciji u Španjolskoj s profesoricom Maricom Mikulić i koordinatoricom projekta Zoricom Kujundžić.

U sklopu natječaja Agencije za mobilnost i programme EU, škola je, kao i do sada, aplicirala na natječaj na kojem je odobren i posljednji u nizu projekata, a radi se o projektu edukacije četiri djelatnika škole u Švedskoj.

Suradnja sa strukovnom školom Partille gymnasium u gradu Gothenburg traje još od 2014. godine, a uključuje posjete njihovih profesora školi u Imotskom. Oni su tada boravili tjedan dana na job shadowing aktivnostima. Dogovorena suradnja se nastavila kroz uzvratni posjet kolega iz imotske strukovne škole. Inače, ovo je 13. projekt škole u nizu, a 4. Erasmus+ projekt.

Više o projektu na linku:

<https://zkujundzic.blogspot.com>

Zadnji od projekata koji ne spada u Erasmus+ je projekt u kojem je naša škola postala Škola ambassador EU Parlamenta. U konkurenciji za tu titulu su se izborile djelatnice Z. Kujundžić, Z. Jonjić, Marica Mikulić i Mirjana Vlašić zajedno sa junior ambasadorima škole.

U posjetu školi u siječnju 2019. g. bio je tadašnji zastupnik u EU Parlamentu, sada nažalost pok. Ivica Tolić.

Pred Izbore 2019. g. za EU Parliament, senior i junior ambasadori su u gradu proveli akciju kojom su pozvali stanovništvo na skore izbore pripremivši bogat štand.

Trenutno škola ambassador provodi aktivnosti već drugu godinu, ovaj put provodi jedan od ciljeva održivog razvoja, a zove se Zdravlje I blagostanje.

Otiša' je svak 'ko vrijedi

Sunce na proplanku, miševi u opanku,
bačva presušila, loza se osušila.

I 'ko zna što sad slijedi,
kad otiša' je svak 'ko vrijedi.

Jedni jučer, jedni danas, jedni po čistoj srijedi.

I sve se vidi,
kome je dobro, a kome nije.

Osta' onaj 'ko otiša' nije.

Kao zatrovani nekom čudnom biljkom,
u zemlji bez povratka idemo za boljitkom.

A biljka mesožderka na počinak se sprema,
a povratka nema.

S kapljica krv joj kaplje,
nešto mrmlja
nešto šaplje.

I tko zna što sad slijedi
kad otiša' je svak 'ko vrijedi.

I 'ko će zadnji put gledati mjesec žut,
s kamena se diviti proplancima,
imat žulje u opancima?

I 'ko će sada motiku naslijedit?
Kad otiša' je svak 'ko vrijedi.

Tišina

Šutim kao zaliven proljetnom kišom,
tek poneka sjena pojavi se krišom.

Šutim iz dana u dan,
i sve je tiše.

Blažena tišina
i ništa više.

Ruke

Zašto ne voliš ruke moje?
Ruke moje sve su meni.
Naborane kao krajolik naš
što ga vrijeme istesalo,
što ga vrijeme isklesalo.
Zašto ne voliš ruke moje?
Ruke moje sve su meni.
Prsti mi svi isti,
a nokte sam prestao gristi.
Zašto ne voliš ruke moje?
Ruke moje sve su meni.
Ruke moje očajnički traže
jedno srce na bilo kojem dlanu,
a dobiju stotinu žulja u jednom danu.
Zašto ne voliš ruke moje?
Ruke moje sve su meni.
Nudim ti sve što u dlanove može stati,
nudim ti dodir koji neće prestati.
Zašto ne voliš ruke moje?
Ruke moje sve su meni,
a u njima ja i ti
samo ponekad zagrljeni.

Stipe Petričević

Časopis mladih „Rič“ Razgovori i čudesa

Broj 7

Izdavač:

Kulturna udruga mladih „K.U.M. PROLOŽAC“

Proložac bb, 21 264 Donji Proložac

Glavne i odgovorne urednice:

Ana Leko i Josipa Rimac - Vlajčić

Uredništvo:

Hrvoje Garac

Toni Garac

Ana Leko

Josipa Rimac - Vlajčić

Fotografije:

Mijo Zidar photography

Josip Vidak

Mate Grbavac

Rudi Kokić

internet

Lektor:

Ana Leko

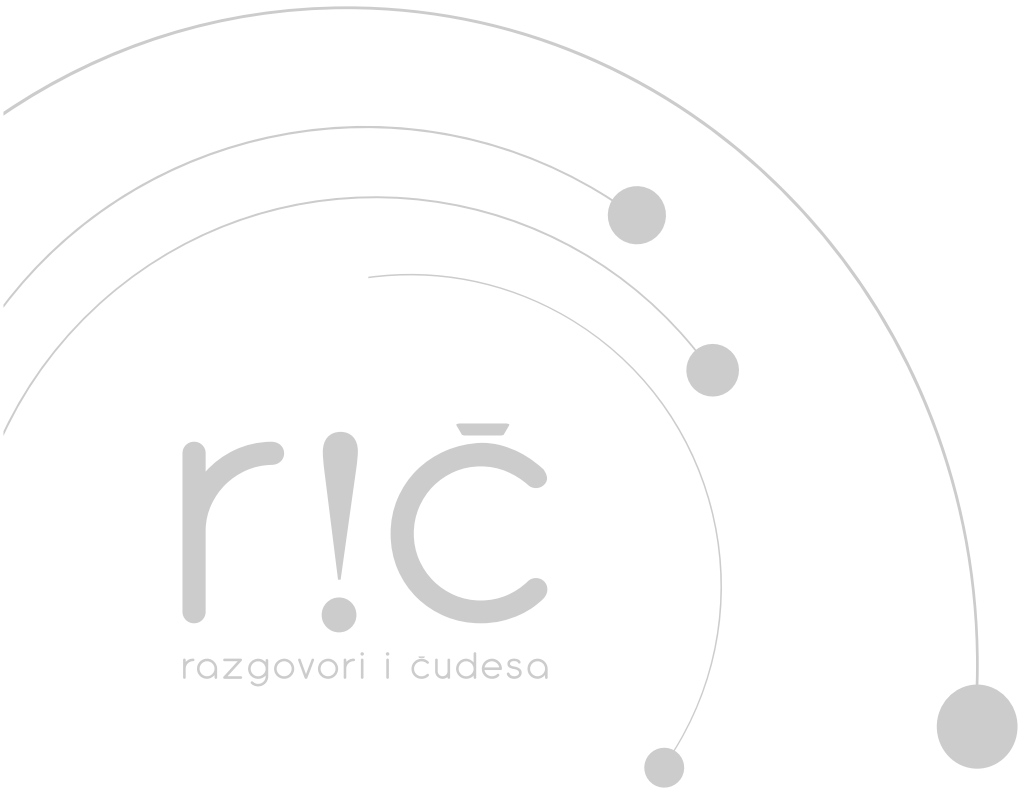
Grafičko oblikovanje:

Jerko Gudelj

Tisak:

ZAG Knjižara tiskara i papirnica

Ulica kralja Zvonimira 28, Imotski

r!č

razgovori i čudesa

rič
razgovori i čudesna